

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 192/2019-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júla 2019 v zložení z predsedníčky Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Adrianou Krajníkovou, Kuzmányho 57, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 19 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Asan 3/2018 z 20. februára 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. mája 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základných práv podľa čl. 19 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Asan 3/2018 z 20. februára 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka ako súdna exekútorka bola rozhodnutím disciplinárnej komisie Slovenskej komory exekútorov sp. zn. DK 28/2010 z 19. októbra 2011 v spojení s rozhodnutím odvolacej komisie Slovenskej komory exekútorov (ďalej len „rozhodnutie“) *„uznaná vinnou zo spáchania závažného disciplinárneho previnenia“* podľa § 220 ods. 2 Exekučného poriadku. Za uvedené disciplinárne previnenie bolo sťažovateľke uložené disciplinárne opatrenie – peňažná pokuta.

Sťažovateľka podala proti rozhodnutiu žalobu o preskúmanie rozhodnutia disciplinárnej komisie Slovenskej komory exekútorov, o ktorej Krajský súd v Košiciach rozhodol rozsudkom sp. zn. 6 S 101/2013 z 24. mája 2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že žalobu zamietol.

3. Najvyšší súd napadnutým rozsudkom kasačnú sťažnosť sťažovateľky zamietol.

Podľa názoru sťažovateľky *„... bol porušený zákon, nakoľko v rozpore s § 9 ods. 2 Disciplinárneho poriadku platného v čase konania, neboli mi do vlastných rúk doručené písomnosti, o ktorých tak ukladá zákon. Predmetné listiny boli doručené do rúk právne nekompetentnej osobe. Jednalo sa o návrh na začatie konania a meritórne rozhodnutia vo veci.“*. Podstatou nesprávneho, a teda podľa sťažovateľky neúčinného doručenia rozhodnutia disciplinárnej komisie je to, že uvedené listiny boli doručené na adresu exekútorského úradu, kde ich prevzal ako zásielku určenú do vlastných rúk splnomocnenec na preberanie zásielok. Podľa slov sťažovateľky mali byť listiny doručované do vlastných rúk sťažovateľky ako fyzickej osoby, nie do vlastných rúk súdnej exekútorke.

V týchto súvislostiach sťažovateľka vytýkala najvyššiemu súdu aj označenie žalobkyne v napadnutom rozsudku, o ktorom tvrdila že je nesprávne (ako žalobkyňa je uvedená súdna exekútorka). Aj označenie žalovaného považovala sťažovateľka za nesprávne a uviedla: *«Na strane žalovaného je v preambule označený subjekt „Disciplinárna komisia“, ktorý orgán však nebol žalovaný, ale žalovaným bol orgán „Slovenská komora exekútorov, Disciplinárna komisia, Šustekova č. 49, 851 04 Bratislava*

5, *Odvolačná disciplinárna komisia Slovenskej komory exekútorov*“. Teda žalovaným je *odvolačná disciplinárna komisia, čo je iný orgán, než disciplinárna komisia.*»

4. Sťažovateľka podaním z 20. júna 2019 svoju ústavnú sťažnosť doplnila a v argumentácii sa pritom zamerala na tvrdenia, že v procese správneho trestania platí analógia trestného práva, a nie práva správneho. Na podporu tohto tvrdenia sťažovateľka priložila rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžk 20/2017 z 26. februára 2019, ktorým boli disciplinárne rozhodnutia Slovenskej advokátskej komory vo veci právnej zástupkyne sťažovateľky zrušené a vrátené na prvoinštančné konanie práve z dôvodu sporného spôsobu doručovania do vlastných rúk. Okrem uvedeného rozsudku sťažovateľka priložila ďalší rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sž 16/2012 z 29. októbra 2012.

5. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej ústavnej sťažnosti rozhodol týmto nálezom: „*Ústavné právo sťažovateľky, zaručené podľa čl. 19 ods. 3, čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, bolo rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zo dňa 20.2.2019, sp. zn. 7Asan/3/2018, porušené.*

Ústavný súd SR zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zo dňa 20.2.2019, sp. zn. 7Asan/3/2018, a vracia vec na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania...“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou

od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Podľa čl. 19 ods. 3 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

11. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. a) až g) zákona o ústavnom súde.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

d) ktorý je neprípustný,

e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

f) ktorý je podaný oneskorene,

g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o neúčinnom doručení disciplinárneho rozhodnutia, keďže bolo doručené na adresu exekútorského úradu do vlastných rúk súdnej exekútorky. Sťažovateľka je toho názoru, že pre správne trestanie sú v rámci otázky doručovania písomností príslušné normy trestného práva. Sťažovateľka porušenie svojich v ústavnej sťažnosti označených práv nachádza aj v nesprávnom označení procesných strán v napadnutom rozsudku.

14. Ústavný súd preskúmal napadnutý rozsudok z hľadiska jeho ústavnej akceptovateľnosti a zlučiteľnosti jeho účinkov s obsahom sťažovateľkou označeného základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva podľa čl. 19 ods. 3, čl. 46 ods. 1 a základného práva na súdne preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa čl. 46 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

15. Ústavnú sťažnosť je potrebné považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 56/2019, II. ÚS 386/2017, II. ÚS 113/2019).

16. Najvyšší súd v relevantnej časti napadnutého rozsudku uviedol: *„Žalobkyňa ako disciplinárne obvinená v prejednávanej veci vystupovala v pozícii súdnej exekútorky, teda osoby štátom určenej a splnomocnenej na vykonávanie exekučnej činnosti a nie v pozícii*

fyzickej osoby... Teda v uvedenom prípade išlo o žalobkyňu – súdnu exekútorku majúcu postavenie verejného činiteľa, pri výkone exekučnej činnosti, ktorý je súčasne výkonom verejnej moci.“

17. Pokiaľ sťažovateľka poukazuje na obdobné konania a je presvedčená o použití analógie trestného práva, ústavný súd poukazuje na tú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, kde uviedol: „... zákon... o advokácii... a o živnostenskom podnikaní... priamo odkazuje na primeranú aplikáciu Trestného poriadku, pokiaľ uvedený zákon alebo disciplinárny poriadok komory priamo neupravujú niektoré postupy v disciplinárnom konaní alebo postavenie, práva a povinnosti účastníkov konania. Z tu aplikovaného EP a k nemu prislúchajúceho Disciplinárneho poriadku nevyplýva podporné použitie ustanovení Trestného poriadku.“

Najvyšší súd konštatoval, že aplikácia ustanovení Trestného zákona a Trestného poriadku nesmie byť v oblasti správneho práva bezbrehá, a uzavrel, že nič nebránilo účinnému doručeniu písomností na adresu exekútorského úradu sťažovateľky.

18. *Vo vzťahu k námietke sťažovateľky týkajúcej sa nesprávneho označenia ústavný súd uvádza, že takáto skutočnosť nemôže založiť výrok ústavného súdu o porušení základných práv a slobôd a dáva sťažovateľke do pozornosti § 143 Správneho súdneho poriadku.*

19. Po preskúmaní napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľky nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Ústavný súd nezistil, že by najvyšším súdom aplikovaný postup a jeho závery mohli zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do napadnutého rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Ústavný súd nezistil, že by posudzovaný rozsudok najvyššieho súdu bol svojvoľný alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobený v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnený.

20. Ústavný súd uvádza, že za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je na prvom mieste zodpovedný všeobecný súd. Úloha ústavného

súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo ratifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

21. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojim vlastným. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (m. m. II. ÚS 465/2017, II. ÚS 423/2018).

22. Článok 46 ods. 2 ústavy je vo svojej podstate *lex specialis* k čl. 46 ods. 1 ústavy na prístup súdu vo veci, o ktorej rozhodol orgán verejnej správy.

Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 46 ods. 2 ústavy je zaručiť prístup k súdu každému, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy. Právo na prístup k súdu sa nezaručuje kedykoľvek, ale iba vtedy, ak zákon neustanoví inak. Uplatnenie práva na prístup k súdu sa vymedzuje podmienkami ustanovenými zákonom. Ak fyzická osoba alebo právnická osoba splní podmienky ustanovené zákonom, súd musí tejto osobe umožniť stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami a povinnosťami, ktoré z takéhoto postavenia vyplývajú. Z uvedeného výkladu a chápania čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy vyplýva, že na to, aby sa sťažovateľ stal účastníkom konania pred správny súdom, musí splniť predpoklady ustanovené zákonom. Tieto predpoklady správny súd skúma predovšetkým z procesného hľadiska, najmä či žaloba bola podaná včas oprávnenou osobou a či žaloba smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je správny súd oprávnený a povinný skúmať.

23. Ústavný súd nekonštatuje ani porušenie čl. 46 ods. 2 ústavy, keďže z ústavnej sťažnosti a priložených príloh nezistil, že by sťažovateľke postupom a rozhodnutím

najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho bolo znemožnené obrátiť sa na súd, keď sa domnievala, že bola v disciplinárnom konaní vedenom orgánmi Slovenskej komory exekútorov ukrátená na svojich právach. Sťažovateľka uplatnila ochranu proti rozhodnutiam disciplinárnych orgánov Slovenskej komory exekútorov podaním žaloby o preskúmanie rozhodnutia disciplinárnej komisie Slovenskej komory exekútorov, ako aj kasačnej sťažnosti proti rozsudku krajského súdu. Táto ochrana jej nebola žiadnym spôsobom obmedzená alebo znemožnená. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd zákonnosť rozhodnutia preskúmali a svoje závery riadne odôvodnili.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 19 ods. 3 ústavy

24. Sťažovateľka porušenie základného práva podľa čl. 19 ods. 3 ústavy odvíja od porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú, konštatuje, že v takom prípade nemohlo dôjsť ani k porušeniu sťažovateľkou označeného základného práva podľa čl. 19 ods. 3 ústavy, a preto aj v tejto časti bolo potrebné jej ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

25. Keďže ústavný súd vzhľadom na uvedené nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľkou označených práv, dospel k záveru, že je potrebné ústavnú sťažnosť ako celok odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júla 2019